



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Uhlířové a soudců JUDr. Lenky Broučkové a JUDr. Lenky Grollové ve věci

navrhovatelů: a) Ing. [jméno] [příjmení], narozen [datum]
bytem [adresa]

b) Ing. [příjmení] [jméno], [datum narození]
bytem [adresa]

za účasti Vodovody a kanalizace [právnícká osoba], [IČO]
sídlem [adresa]

zastoupená advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]
sídlem [adresa]

o určení neplatnosti usnesení valné hromady účastnice, o odvolání navrhovatelů a účastnice proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 73 Cm 153/2019 - 58 ze dne 25. března 2021,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se zrušuje a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Městský soud v Praze jako soud prvního stupně (dále též soud) výše uvedeným usnesením rozhodl, že se určuje, že usnesení valné hromady účastnice přijaté na zasedání konaném [datum] pod bodem [číslo] pořadu jednání, kterým bylo rozhodnuto o zvýšení základního kapitálu účastnice o 12 888 000 Kč úpisem nových akcií, které mají nabýt obce Bříství, [obec], [obec] a [obec] proti peněžitému vkladu, který bude splacen započtením pohledávek těchto obcí za

účastníci ze smlouvy o zápůjčce, je neplatné (výrok I.), zamítl návrh na určení neplatnosti usnesení valné hromady účastnice přijatých na zasedání konaném [datum] pod bodem [číslo] pořadu jednání, kterými bylo rozhodnuto o zvýšení základního kapitálu účastnice o 19 767 000 Kč úpisem nových akcií, které mají nabýt obce Chrást, [obec] a [obec] proti nepeněžitému vkladu v podobě vodovodních a kanalizačních řadů, o schválení nepeněžitého vkladu obce Chrást, o schválení nepeněžitého vkladu obce Křečkov a o schválení nepeněžitého vkladu obce Pátek (výrok II.) a že navrhovatelé jsou povinni společně a nerozdílně uhradit účastníci na náhradu nákladu řízení 8 213,40 Kč (výrok III.).

2. V odůvodnění usnesení soud uvedl, že navrhovatelé se domáhají určení neplatnosti pěti usnesení valné hromady účastnice, která byla přijata na zasedání konaném [datum] a kterými bylo rozhodnuto o zvýšení základního kapitálu účastnice o 12 888 000 Kč úpisem nových akcií, které mají nabýt obce Bříství, [obec], [obec] a [obec] proti peněžitému vkladu, který bude splacen započtením pohledávek těchto obcí za účastníci ze smlouvy o zápůjčce, o zvýšení základního kapitálu účastnice o 19 767, 000 Kč úpisem nových akcií, které mají nabýt obce Chrást, [obec] kov a [obec] proti nepeněžitému vkladu v podobě vodovodních a kanalizačních řadů, schválení nepeněžitého vkladu obce Chrást, schválení nepeněžitého vkladu obce Křečkov a schválení nepeněžitého vkladu obce Pátek, přičemž uvedli, že jsou akcionáři účastnice, že důvod neplatnosti usnesení o zvýšení základního kapitálu účastnice o 12 888 000 Kč spatřují ve skutečnosti, že mezi podklady nebyly návrhy dohod o započtení, že jím je narušena zásada rovného zacházení se všemi akcionáři, když úpis akcií byl umožněn jen akcionářům, kteří poskytli účastníci zápůjčky, přičemž nebylo zdůvodněno, proč nemohli účastníci poskytnout zápůjčky i jiní akcionáři, nedošlo ke schválení dohody o započtení valnou hromadou a znění smlouvy o úpisu akcií neodpovídá obsahu usnesení, neplatnost zbývajících napadených usnesení spatřují ve skutečnosti, že v pozvánce na zasedání valné hromady nebylo uvedeno, že bude schvalován nepeněžitý vklad a nebyly v ní obsaženy ani návrhy těchto usnesení, nebyly zveřejněny znalecké posudky o ocenění nepeněžitých vkladů, pročez akcionáři účastnice nebyli seznámeni, jaký nepeněžitý majetek má být do účastnice vložen, že jimi je narušena zásada rovného zacházení se všemi akcionáři, že tato usnesení neobsahují všechny náležitosti, které má usnesení o zvýšení základního kapitálu mít.

3. Účastnice uvedla, že oba navrhovatelé jsou jejími akcionáři, že všechna napadená usnesení byla přijata platně, že zasedání valné hromady bylo řádné a včas svoláno pozvánkou zveřejněnou na internetových stránkách účastnice a v Obchodním věstníku, v pozvánce byl u každého bodu obsažen návrh usnesení i jeho podrobné odůvodnění, bylo uvedeno, že podklady jsou k dispozici v sídle účastnice, některé z nich byly dostupné i na internetových stránkách účastnice, že usnesení nediskriminují ostatní akcionáře, neboť je dán důležitý zájem účastnice na vyloučení přednostního práva ostatních akcionářů, že návrh dohody o započtení byl na zasedání schválen, že návrh smlouvy o úpisu akcií odpovídá obsahu napadeného usnesení, že jednotlivé nepeněžité vklady byly řádné popsány.

4. Soud konstatoval, že dospěl ke skutkovým závěrům, že nedatovanou pozvánkou bylo představenstvem účastnice svoláno zasedání valné hromady účastnice na [datum] (nedatovaná pozvánka na zasedání valné hromady účastnice svolaného na [datum]), že na pořadu jednání tohoto zasedání bylo, mimo jiné, zařazeno rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu účastnice peněžitými vklady obcí [obec], [obec], [obec] a [obec] včetně rozhodnutí o možnosti započtení peněžitě pohledávky vůči účastníci a rozhodnutí o schválení smluv o započtení pohledávek akcionářů za účastníci proti pohledávkám účastnice na splacení emisního kurzu a rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu nepeněžitými vklady obcí [obec], [obec] a [obec], že z pozvánky se podává, že bylo v pozvánce obsaženo znění navrhovaného usnesení a zdůvodnění, též uvedl, že pokud jde o rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu účastnice peněžitými vklady, z pozvánky se podává, že je navrhováno proto, že dojde k posílení finanční situace účastnice, vyrovnaní dluhu účastnice a jeho přeměně v účast v účastnici, že toto rozhodnutí je v zájmu účastnice, neboť jde o

řešení pro účastníci výhodné, když nebude muset dotčené dluhy splatit, též se z pozvánky podává, že podklady k tomuto bodu pořadu jednání, jako rozsah a podmínky zvýšení základního kapitálu, zpráva představenstva o odůvodnění vyloučení přednostního práva úpisu a návrhy na zápočet pohledávek, jsou akcionářům k dispozici jak na internetových stránkách účastnice, tak i v sídle účastnice (nedatovaná pozvánka na zasedání valné hromady účastnice svolané na 28. května, zpráva představenstva účastnice o důvodech pro vyloučení přednostního práva úpisu nových akcií). Pokud jde o rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu účastnice nepeněžitými vklady, z pozvánky se podává, že je navrhováno proto, aby účastnice nabyla předmět vkladu, tj. vodárenskou infrastrukturu, do svého vlastnictví, že toto nabytí je v zájmu účastnice, neboť jde o vodárenskou infrastrukturu bezprostředně navazující na vodárenskou infrastrukturu ve vlastnictví účastnice, že podklady k tomuto bodu pořadu jednání, a to znalecké posudky, jsou akcionářům k dispozici v sídle účastnice. Též zjistil, že návrhy smluv o započtení pohledávek nebyly na internetových stránkách účastnice zveřejněny (nesporná tvrzení účastníků; požadavek druhého navrhovatele na vysvětlení [číslo]; protest prvního navrhovatele spolu s přílohou). Dále zjistil, že valná hromada byla usnášeníschopná (notářský zápis JUDr. [jméno] [příjmení], notářky v [obec] NZ [číslo] z [datum]; notářský zápis JUDr. [jméno] [příjmení], notářky v [obec], NZ, [číslo] z [datum]; zápis ze zasedání valné hromady účastnice konaného [datum]). Soud dále zjistil, že na tomto zasedání byla pod bodem 8. a 9. pořadu jednání přijata usnesení, která soud specifikoval.

5. Soud konstatoval, že tato usnesení byla schválena (notářský zápis JUDr. [jméno] [příjmení], notářky v [obec] NZ [číslo] z [datum]; notářský zápis JUDr. [jméno] [příjmení], notářky v [obec], NZ, [číslo] z [datum]; zápis ze zasedání valné hromady účastnice konaného [datum]). Soud konstatoval dále, že dospěl ke skutkovým závěrům, že proti tomuto usnesení byl podán protest, že ze stanov účastnice se podává, že do působnosti valné hromady náleží oprávnění rozhodovat o změně výše základního kapitálu účastnice a o možnosti započtení peněžitě pohledávky vůči účastníci proti pohledávce na splacení emisního kursu, že valná hromada je usnášeníschopná, jsou-li přítomni akcionáři mající akcie, jejichž jmenovitá hodnota představuje více než 40 % kapitálu účastnice, jakož i že k přijetí usnesení o změně výše základního kapitálu a o započtení peněžitě pohledávky vůči účastníci proti pohledávce na splacení emisního kursu je zapotřebí alespoň dvoutřetinové většiny hlasů přítomných, přičemž každých 1 000 Kč jmenovité hodnoty představuje 1 hlas, že zasedání účastnice se svolává pozvánkou uveřejněnou nejméně 30 dnů před konáním zasedání jednak na internetových stránkách účastnice, jednak uveřejněním v Obchodním věstníku, což nahrazuje zaslání pozvánky.

6. Soud konstatoval, že neprovedl další navržené důkazy pro jejich nadbytečnost.

7. Soud dospěl k závěru, že navrhovatelé jako akcionáři jsou oprávněni se domáhat se určení neplatnosti napadených usnesení, že proti nim byl podán protest, že navrhovatelé uplatnili své právo ve stanovené lhůtě. Též dospěl k závěru, že je dán navrhovateli tvrzený důvod neplatnosti u jednoho napadeného usnesení.

8. Co se týče tvrzených důvodů neplatnosti napadených usnesení, soud uvedl, že pokud jde o důvod neplatnosti prvního napadeného usnesení, že mezi podklady k tomuto usnesení nebyly návrhy smluv o započtení, dospěl k závěru, že tento důvod je dán. Soud zjistil, že účastnice akcionáře v pozvánce informovala, že podklady k předmětnému bodu byly k dispozici v sídle účastnice a na internetových stránkách účastnice, avšak na internetových stránkách účastnice některé podklady chyběly, konkrétně návrhy smluv o započtení, a to navíc bez upozornění, že nejde o veškeré podklady k tomuto bodu pořadu jednání. Soud uzavřel, že uvedená situace představuje porušení práva akcionářů účastnit se zasedání valné hromady a podílet se tak na fungování akciové společnosti. Přitom zpřístupnění návrhu smlouvy o započtení na internetových stránkách účastnice je nepochybně to, co lze po účastnici spravedlivě požadovat.

9. Pokud jde o první důvod zbývajících napadených usnesení, tj. skutečnost, že mezi podklady k usnesením nebyly znalecké posudky o ocenění nepeněžitých vkladu, soud dospěl k závěru, že tento důvod neplatnosti není dán.

10. Soud uzavřel, že to, že uvedené podklady nebyly akcionářům k dispozici na internetových stránkách účastnice, nepředstavují důvod neplatnosti těchto usnesení.

11. Protože v pozvánce byly návrhy usnesení obsaženy, ani druhý důvod neplatnosti zbývajících napadených usnesení není dán.

12. Protože nebylo zjištěno, že by ostatní akcionáři nemohli vložit do účastnice svůj nepeněžitý vklad, např. vodárenskou infrastrukturu, ani třetí důvod neplatnosti, že je narušena zásada rovného zacházení se všemi akcionáři, když jiní akcionáři než obce a města se nemohou účastnit zvyšování základního kapitálu nepeněžitými vklady, není dán.

13. Protože nebylo zjištěno, že by některé z usnesení neobsahovalo některou z náležitostí uvedených v § 475 ZOK, ani poslední důvod neplatnosti, že tato usnesení neobsahují všechny náležitosti, není dán.

14. Soud dále uvedl, že s ohledem na závěr, že u prvního napadeného usnesení je dán důvod pro vyslovení jeho neplatnosti, posoudil, není-li dán některý z předpokladů, pro které by nešlo jeho neplatnost vyslovit. Dospěl k závěru, že nejde o porušení zákona, které by nemělo závažné právní následky a že vyslovením neplatnosti není zasazeno do práv třetí osoby nabytých v dobré víře. Návrhu proto částečně vyhověl a částečně návrh zamítl, o náhradě nákladu řízení rozhodl podle § 142 odst. 2 o. s. ř. a přiznal účastnici právo na 60 % celkových nákladu řízení, neboť účastnice byla v řízení úspěšná ze čtyř pětín.

15. Proti výroku II. usnesení se navrhovatelé odvolali. Uvedli zejména, že nesouhlasí se závěry soudu, že znalecké posudky, které obsahují popis nepeněžitých vkladu, se kterými se mají akcionáři seznámit, mohou být akcionářům k dispozici pouze k nahlédnutí v sídle společnosti. Lze po společnosti spravedlivě požadovat, aby zajistila informovanost akcionářů do té míry, aby mohli uplatňovat všechna svá práva na valné hromadě, včetně práva kvalifikovaně se vyjádřit k jednotlivým projednávaným bodům. Nesprávný je též závěr, že nedošlo k porušení zásady rovného zacházení se všemi akcionáři, protože se mohou navyšování základního kapitálu účastnit všichni akcionáři, když tento závěr odporuje předloženým důkazům. Navržené usnesení v pozvánce uvádí, že mohou být vydávány pouze kmenové listinné akcie na jméno o jmenovité hodnotě 1 000 Kč, jejichž převoditelnost bude omezena podle čl. 12 odst. 2 Stanov Společnosti. Pokud společnost v rámci navyšování základního kapitálu vydává pouze kmenové listinné akcie na jméno s omezenou převoditelností a platí ust. čl. 12 odst. 2 stanov, mohou tyto akcie nabyt pouze obce, města a územní samosprávný celek. Dlouhodobá praxe, kdy základní kapitál navyšují pouze obce a města, je rozporná s dobrými mravy, jelikož je natrvalo vyloučeno základní právo menšinových drobných akcionářů podílet se na navyšování základního kapitálu. Navrhli, aby odvolací soud napadené rozhodnutí ve výroku II. změnil a návrhu vyhověl.

16. Proti výroku I. usnesení se účastnice odvolala. Uvedla zejména, že pokud se jedná o závěr soudu, že jestliže na internetových stránkách účastnice některé podklady chyběly, došlo k porušení práva akcionářů účastnit se zasedání valné hromady a podílet se na fungování akciové společnosti, jde o přepjatý formalismus, jak konstatoval nález Ústavního soudu ze dne [datum], sp. zn. I. ÚS 563/11. Soud vyhověl navrhovatelům, kteří opakovaně podávají podobné návrhy pouze ve svém zájmu a v rozporu s dobrými mravy. Soud nepřihlédl k obsahu ustanovení § 191 ZOK (§ 428 ZOK) ve spojení s příslušnými ustanoveními občanského zákoníku, konkrétně § 258 až § 261 o. z. Navrhovatelé tvrze skutečnosti nemohly mít pro akcionáře společnosti účastníka závažné právní následky. Navíc absentuje jakékoliv odůvodnění, ze kterého by bylo patrné, jak k tomuto závěru soud dospěl a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Navrhla, aby odvolací soud napadené rozhodnutí ve výroku I. změnil tak, že se návrh zamítá.

17. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal usnesení v celém rozsahu podle § 212 a násl. občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.) a dospěl k závěru, že usnesení je nepřezkoumatelné podle § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř.

18. Podle § 157 odst. 1 o. s. ř., není-li stanoveno jinak, v písemném vyhotovení rozsudku se po slovech "Jménem republiky" uvede označení soudu, jména a příjmení soudců a přísedících, přesné označení účastníků a jejich zástupců, účast státního zastupitelství a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, označení projednávané věci, znění výroku, odůvodnění, poučení o tom, zda je přípustný opravný prostředek, nepočítaje v to žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost, a o lhůtě a místu k jeho podání, poučení o možnosti výkonu rozhodnutí a den a místo vyhlášení. Je-li to možné, uvede se v označení účastníku též jejich datum narození (identifikační číslo).

19. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení, není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoli, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníku a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé. Odůvodnění uvedené v písemném vyhotovení rozsudku musí být v souladu s vyhlášeným odůvodněním.

20. Podle § 428 odst. 1 a 2 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech v platném znění (dále jako ZOK) ve spojení s § 258 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jako o. z.) platí, že každý akcionář, člen představenstva, člen dozorčí rady, nebo likvidátor, může navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí valné hromady akciové společnosti pro jeho rozpor se zákonem nebo se stanovami nebo s dobrými mravy.

21. Podle § 424 odst. 1 ZOK se neplatnosti usnesení valné hromady akcionář nemůže dovolávat, nebyl-li proti usnesení valné hromady podán protest, ledaže nebyl podaný protest zapsán chybou zapisovatele nebo předsedy valné hromady nebo navrhovatel nebyl na valné hromadě přítomen, případné důvody pro neplatnost usnesení valné hromady nebylo možné na této valné hromadě zjistit.

22. Podle § 553 odst. 1 o. z., o právní jednání nejde, nelze-li pro neurčitost nebo nesrozumitelnost zjistit jeho obsah ani výkladem.

23. Podle § 554 o. z., ke zdánlivému právnímu jednání se nepřihlíží.

24. Podle § 398 odst. 1 ZOK. platí, že akcionáři vykonávají své právo podílet se na řízení akciové společnosti na zasedání valné hromady nebo mimo něj.

25. Podle § 407 odst. 1 písm. f) ZOK pozvánka na valnou hromadu obsahuje usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění.

26. Podle § 244 ZOK společnost zachází za stejných podmínek se všemi akcionáři stejně (odst. 1). K právním jednáním, jejichž účelem je nedůvodné zvýhodnění jakéhokoliv akcionáře na úkor společnosti nebo jiných akcionářů, se nepřihlíží, ledaže tento zákon stanoví jinak nebo by to bylo na újmu třetím osobám, které na takováto právní jednání v dobré víře spoléhaly (odst. 2).

27. Podle § 484 odst. 1 ZOK každý akcionář má přednostní právo upsat část nových akcií společnosti upisovaných ke zvýšení základního kapitálu v rozsahu jeho podílu, má-li být jejich emisní kurs splácen v penězích.

28. Podle § 488 ZOK valná hromada může svým usnesením přednostní právo omezit nebo vyloučit, jen je-li to v důležitém zájmu společnosti (odst. 1). Omezení nebo vyloučení přednostního práva musí být pro všechny akcionáře určeno ve stejném rozsahu (odst. 2). Valné

hromadě, která má o omezení nebo vyloučení přednostního práva rozhodnout, předloží představenstvo písemnou zprávu, ve které uvede důvody pro omezení nebo vyloučení, navrhovaný emisní kurs nebo způsob jeho určení, popřípadě návrh pověření představenstva k jeho určení (odst. 4).

29. V daném případě se navrhovatelé domáhali určení neplatnosti usnesení valné hromady účastnice, která byla přijata na zasedání konaném [datum], kterými bylo rozhodnuto o zvýšení základního kapitálu účastnice o 12 888 000 Kč úpisem nových akcií, které mají nabýt obce Bříství, [obec], [obec] a [obec] proti peněžitému vkladu, který bude splacen započtením pohledávek těchto obcí za účastníci ze smlouvy o zápůjčce, o zvýšení základního kapitálu účastnice o 19 767 000 Kč úpisem nových akcií, které mají nabýt obce Chrást, [obec] a [obec] proti nepeněžitému vkladu v podobě vodovodních a kanalizačních řadů, o schválení nepeněžitého vkladu obce Chrást, [obec] a [obec].

30. Navrhovatelé v návrhu uvedli jako důvody vyslovení neplatnosti či nicotnosti napadených usnesení o zvýšení základního kapitálu účastnice peněžitými vklady skutečnosti, že pohledávka k započtení není určitá, že mezi podklady nebyly návrhy dohod o započtení, že je jimi narušena zásada rovného zacházení se všemi akcionáři, že smlouvy o zápůjčce jsou neplatné, že návrh smlouvy o upsání akcií je neurčitý, samotné usnesení je neurčité, jako důvody vyslovení neplatnosti či nicotnosti napadených usnesení o zvýšení základního kapitálu účastnice nepeněžitými vklady uvedli skutečnosti, že pozvánka neobsahovala návrhy usnesení, neobsahovala jejich zdůvodnění, že tato usnesení neobsahují všechny náležitosti, které má usnesení o zvýšení základního kapitálu mít, že nebyly zveřejněny znalecké posudky ohledně ocenění nepeněžitých vkladů, že je jimi narušena zásada rovného zacházení se všemi akcionáři, akcionáři nebyli seznámeni s oceněním a specifikací nepeněžitých vkladů.

31. Soud učinil výše uvedená zjištění z výše uvedených důkazů a dospěl k výše uvedeným závěrům. Rozhodl, jak výše uvedeno s výše uvedeným odůvodněním.

32. Odvolací soud se ztotožnil se zjištěními a závěry týkajícími se aktivní legitimace navrhovatelů a včasnosti podaného návrhu. Soud dospěl ke správnému závěru, že navrhovatelé jako akcionáři účastníka jsou oprávněni se domáhat se určení neplatnosti napadených usnesení a že předmětný návrh byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Co se týče těchto zjištění a závěrů, odkazuje odvolací soud na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

33. Odvolací soud konstatoval, že rozhodnutí musí být odůvodněno způsobem uvedeným shora, tedy soud musí kromě jiného stručně a jasně vyložit, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy soud opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazu řídil, případně proč neprovedl i další důkazy. V odůvodnění svého rozhodnutí je soud povinen uvést, které skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci byly dokazováním, shodnými tvrzeními účastníku nebo jiným zákonem stanoveným způsobem podle jeho názoru prokázány a které nikoli. U každé jednotlivé, prokázané i neprokázané skutečnosti musí stručně a jasně uvést, jak ke svému závěru dospěl, z jakých důkazu podle jeho názoru závěr vyplývá, jak tyto důkazy ve smyslu ustanovení § 132 až § 135 o. s. ř. hodnotil. Přitom dbá o to, aby bylo odůvodnění rozhodnutí přesvědčivé.

34. Těmto požadavkům však soud prvního stupně v písemném vyhotovení napadeného usnesení zjevně nedostál. Soud provedl listinné důkazy, které však v odůvodnění napadeného usnesení řádně nehodnotil, když v odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze odkázal na důkazy, které provedl, přičemž neuvedl, co se z provedených důkazů podává. Neuvedl zejména, co bylo obsahem provedených důkazu, neuvedl, které ze zjištěných skutečností má za právně významné pro danou věc, nehodnotil, jaký význam mají jednotlivá zjištění pro právní hodnocení soudu, neuvedl, jakými úvahami se řídil.

35. Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu se podává, že akcionář, který vznáší protest proti usnesení valné hromady, musí sdělit, proč tak činí, tj. uvést důvody, pro které má za to, že určité usnesení valné hromady odporuje právním předpisům či stanovám společnosti. Neplatnosti usnesení valné hromady se následně může domáhat toliko z důvodů, které on sám, popř. jiná oprávněná osoba, uplatnili formou protestu (s výjimkami určenými ustanovením 424 odst. 1 ZOK). Nestačí, pokud akcionář sdělí, že „vznáší protest“, neuvede-li (alespoň stručně), proč (z jakých důvodů) tak činí. K naplnění účelu protestu postačí, když akcionář okolnosti, v nichž spatřuje rozpor usnesení valné hromady s právními předpisy či stanovami, uvede stručně. Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. 27 Cdo 3885/2017 (uveřejněné pod [číslo] Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dále jen, „R 9/2020“), a ze dne 20. 11. 2019, sp. zn. 27 Cdo 2363/2019. Nelze-li obsah protestu zjistit ani výkladem za použití pravidel uvedených v § 555 až 558 o. z. (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. 29 Cdo 61/2017, uveřejněný pod [číslo] Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), půjde ve smyslu § 553 odst. 1 o. z., o zdánlivé právní jednání, ke kterému se podle § 554 o. z., nepřihlíží.

36. V daném případě navrhovatelé v návrhu tvrdili skutečnosti, pro které mají za to, že napadená usnesení jsou neplatná, či nicotná. Též uvedli, že byl podán protest, který je zaevidován v zápisu z valné hromady. Neuvedli však konkrétně, proti kterým jednotlivým usnesením byl protest podán a co bylo obsahem protestu. Soud sice provedl dokazování zápisem z předmětné valné hromady, avšak, co se týče protestu a jeho obsahu, neučinil z uvedeného důkazu žádná zjištění.

37. Ačkoli neplatnosti usnesení valné hromady se následně může akcionář domáhat jen z důvodu, které on nebo jiná oprávněná osoba uplatnili formou protestu, soud nezkoumal, zda v návrhu tvrzené skutečnosti, pro které mají navrhovatelé za to, že napadená usnesení jsou neplatná či nicotná, uvedli již v protestu, a to alespoň rámcově.

38. Promítnuto do poměrů projednávané věci to znamená, že soud měl zkoumat, zda byly podány protesty, zda obsahovaly konkrétní okolnost, ve které navrhovatelé spatřují neplatnost či nicotnost napadených usnesení, přičemž k protestům neobsahujícím žádnou konkrétní okolnost nelze přihlížet a měl se zabývat tím, zda se navrhovatelé v návrhu na zahájení řízení domáhají vyslovení neplatnosti či nicotnosti napadených usnesení valné hromady právě z důvodů, které oni sami, popř. jiná oprávněná osoba, uplatnili v protestu, neboť z jiných důvodů uplatněných navrhovateli v návrhu na zahájení řízení, soud nemůže vyslovit neplatnost usnesení valné hromady, ledaže je naplněna některá z výjimek předjímaných ustanovením § 424 odst. 1 ZOK. Pokud se soud zabýval navrhovateli tvrzenými důvody, aniž zkoumal, zda byly uplatněny v protestu, rozhodnutí soudu nelze přezkoumat.

39. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, což je důvodem pro jeho zrušení podle ust. 219a odst. 1 písm., b) o. s. ř.

40. Odvolací soud doplnil, že soud bude mít případně v dalším řízení na paměti, že pozvánka na valnou hromadu obsahuje (mimo jiné) návrh usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění. Právo účastnit se jednání valné hromady a podílet se tak na řízení společnosti patří mezi základní práva akcionářů. Účelem právní úpravy svolání valné hromady je zajistit, aby akcionáři mohli toto své právo realizovat; zákon proto upravuje m.j. formu a obsahové náležitosti pozvánky. Povinností společnosti je učinit vše, co po ní lze spravedlivě požadovat, aby odpovídající informovanost akcionářů zajistila (v poměrech právní úpravy účinné do 31. 12. 2013 srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 4. 2009, sp. zn. 29 Cdo 3469/2008). Za tím účelem vyžaduje ustanovení § 407 odst. 1 písm. f) ZOK, aby pozvánka obsahovala i návrh usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění. Návrh usnesení musí být uveden zásadně v takové podobě, aby o něm mohlo být bez dalšího hlasováno. Zdůvodnění pak musí poskytnout akcionářům alespoň základní informace nutné pro posouzení důvodu, pro něž je přijetí usnesení navrhováno. Důvody, pro které je navrhováno přijetí určitého usnesení, by zásadně měly být uvedeny stručně, jasně a výstižně. Ze zdůvodnění by akcionářům mělo být, bez vynaložení nepřiměřeného úsilí a

času, zřejmě, proč představenstvo, popř. jiná osoba svolávající valnou hromadu, navrhuje, aby valná hromada o dané záležitosti rozhodla, a proč se tak má stát navrhováním způsobem.

41. Též bude mít soud případně na paměti, že přednostní právo akcionářů na upsání nových akcií představuje jedno ze základních práv spojených s akciemi, jehož účelem je umožnit akcionáři zachovat si podíl na základním kapitálu společnosti (a z toho plynoucí práva spojená s akciemi) v rozsahu, v jakém jej má před zvýšením základního kapitálu. Přednostní právo nemohou vyloučit ani omezit statuty společnosti (§ 487 ZOK); může tak učinit (ad hoc, pro konkrétní zvýšení základního kapitálu) valná hromada, ovšem pouze, je-li to v důležitém zájmu společnosti (§488 odst. 1 ZOK) a pouze ve stejném rozsahu pro všechny akcionáře (§ 488 odst. 2 ZOK). Nejvyšší soud již v R 30/2008 při výkladu obdobné úpravy obsažené v § 204a obch. zák. vysvětlil, že soud musí při posuzování splnění podmínek vyloučení přednostního práva zkoumat, nakolik je vyloučení přednostního práva způsobitelné tvrzený důležitý zájem společnosti naplnit a nakolik je pro naplnění tohoto zájmu nezbytné, resp. nakolik bude tento zájem ohrožen, nebude-li navrhované opatření schváleno. K uvedeným dvěma předpokladům (existence důležitého zájmu společnosti a nezbytnost zásahu do práva akcionářů, aby tento zájem mohl být naplněn) ještě přistupuje třetí podmínka, totiž aby míra důležitosti identifikovaného důležitého zájmu společnosti nebyla zjevně nepřiměřená významu práva, do něhož má navrhované opatření zasáhnout, a intenzitě tohoto zásahu (princip proporcionality). Uvedené závěry se prosadí i při výkladu § 488 ZOK. Přednostní právo jakožto jedno ze základních práv akcionářů lze omezit či dokonce vyloučit pouze v případě, že důležitý zájem společnosti takový postup ospravedlňuje. (K tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2020, sp. zn. 27 Cdo 155/2019).

42. Odvolací soud z vyložených důvodů usnesení soudu prvního stupně zrušil podle § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř. a v tomto rozsahu podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

43. O nákladech tohoto odvolacího řízení rozhodne soud prvního stupně v intencích § 151 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Praha 3. května 2022

JUDr. Milada Uhlířová
předsedkyně senátu